

PROCES – VERBAL
al Ședinței
Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord

28.02.2018

mun. Bălți, str. Pușkin 38,
Sala Senatului a Universității de Stat
„Alec Russo” din Bălți

Prezidează: **Ion LEUCĂ**, președintele CRD Nord,

Total membri ai CRD Nord	45 persoane
Din ei prezenți:	25 persoane
Absenți:	20 persoane
	25 invitați/oaspeți

În total prezenți **50 persoane**

Invitați:

Gheorghe Neagu, Conf. univ., dr., prorector USARB

Lilian Danilov, Coordonator proiect pentru Republica Moldova

Andrei Tiosa, reprezentat Lafarge Moldova

ORDINEA DE ZI:

Timpul	Subiectul
09:30-10:00	Înregistrarea participanților
10:00-10:10	Cuvânt de salut <i>Liviu VOLCONOVICI, Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului Dl Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
10:10-10:15	Prezentarea agendei și a obiectivelor ședinței CRD Nord <i>Dl Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
10:15-10:30	Cu privire la audierea Raportului de implementare al Strategiei de Dezvoltare Regională Nord și activității ADR Nord în anul 2017 <i>Vitalii POVONSKI, Director ADR Nord</i>
10:30-10:45	Cu privire la activitățile realizate de către ADR Nord în vederea implementării proiectelor investiționale finanțate din sursele UE <i>Dl Constantin BÂNDIU, Șef secție managementul proiectelor, ADR Nord</i>
10:45-11:00	Cu privire la aprobarea copreședinților Comisiilor regionale sectoriale (CRS) în domeniile Aprovizionare cu Apă și Canalizare (AAC) și Managementul Deșeurilor Solide (MDS) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord și raportarea activității Comisiilor regionale sectoriale în anul 2017 <i>Dna Tatiana CANTEMIR, Specialist principal, secția planificare strategică și programare, ADR Nord</i>
11:00-11:15	Cu privire la aprobarea completărilor la Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 <i>Dna Inga COJOCARU, Șef secția planificare strategică și programare, ADR Nord</i>
11:15-11:30	Cu privire la actualizarea Planului Operațional Regional Nord 2017-2020 <i>Dna Inga COJOCARU, Șef secția planificare strategică și programare, ADR Nord</i>
11:30-11:45	Cu privire la aprobarea Planului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Nord în anul 2018 <i>Dna Diana JOSAN, Specialist principal, secția planificare strategică și programare, ADR Nord</i>
11:45-12:00	Cu privire la prezentarea Raportului studiului "Cercetarea, inovarea și transferul tehnologic în Regiunea de Dezvoltare Nord" <i>Dl Gheorghe NEAGU, Conf. univ., dr., prorector USARB</i>
12:00-12:15	Cu privire informarea despre Inițiativa UE "Primarii pentru Creșterea Economică" lansată în 2017 în cadrul Parteneriatului Estic <i>Lilian DANILOV, Coordonator proiect pentru Republica Moldova</i>
12:15-12:30	Concluzii, întrebări, răspunsuri <i>Liviu VOLCONOVICI, Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului Dl Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord</i>
12:30	Pauză de cafea

Cuvânt de deschidere

Președintele CRD Nord, dl **Ion LEUCĂ**, a deschis ședința, salutând membrii CRD Nord și mulțumindu-le pentru prezență la ședință. Totodată, l-a felicitat pe Dl **Vitalii POVONCHII** cu numirea în funcție.

Dl **Ion LEUCĂ** a informat membrii CRD Nord că ședința de astăzi este deliberativă, cu prezența a 25 membri din 45 și a prezentat ordinea de zi care a fost votată unanim.

Ulterior, Dl **Ion LEUCĂ** a întrebat membrii CRD Nord, dacă au propuneri privitor la agendă. La rândul său, Dl. **Serghei CULIBABA**, specialist Primăria mun. Bălți a venit cu rugămintea ca după ședință fiecare președinte de raion să dea propunere ca doi reprezentanți din diferite raioane să fie propuși în calitate de membri a consiliului Euroregiunii „Prutul de Sus”. Propunerea a fost acceptată și participanții au convenit să discute subiectul dat după ședință.

Totodată, Dl. **Victor CIMPOIEȘ**, reprezentantul societății civile AO „Cutezătorul”, or. Fălești, a venit cu propunerea ca la următoarea ședință să se facă un Raport de activitate al Consiliul Regional de Dezvoltare Nord pentru perioada de 2 ani. Propunerea dată a fost acceptată. Dna **Inga COJOCARU**, șef SPSP, a menționat că ideea este acceptabilă, la următoare ședință CRD Nord se va elabora un Raport, totodată a rugat că, toți membrii să se implice în procesul de elaborare cu prezentarea informației de rigoare.

În continuare dl **Ion LEUCĂ**, conform agendei ședinței i-a oferit cuvânt dl **Vitalii POVONCHII**, director ADR Nord.

Dl **POVONCHII** a salutat membrii CRD Nord, i-a mulțumit pentru prezență și a prezentat subiectul conform agendei.

Cu privire la audierea Raportului de implementare al Strategiei de Dezvoltare Regională Nord și activității ADR Nord în anul 2017

Dl **Vitalii POVONCHII** a prezentat Raportul de implementare al Strategiei de Dezvoltare Regională Nord.

- Obiectivele principale pentru anul 2017;
- Planificarea strategică regională;
- Managementul proiectelor regionale;
- Proiecte regionale implementate de APL în RDN pe perioada anilor 2016-2017;
- Principalele evenimente regionale desfășurate;

La fel, Dl **Vitalii POVONCHII** a specificat că, evenimentele sus numite nu sunt unice, în RD Nord s-au petrecut și multe alte activități. Totodată, Directorul ADR Nord a menționat că, la moment la ADR Nord a fost efectuat un audit conform standardelor internațional, la care a fost în termeni restrânși va fi expediat un Raport cu un rezultat bun, care va facilita dezvoltarea relațiilor cu partenerii de talie internațională, care va atrage noi investiții. Totodată s-a dezvoltat relația și cu Țările Baltice, care deja s-au dus unele tratative.

Dl. **Ion LEUCĂ**, a mulțumit dl. **Vitalii POVONCHII** pentru prezentare. Dl. Director a menționat că detalii despre proiectele finanțate din sursele FNDR vor fi prezentate mai detaliat de către dl. **Constantin BÂNDIU**, șef Secție Management Proiecte.

Dl. **Constantin BÂNDIU** a prezentat Portofoliu de proiecte de dezvoltare regională implementate de ADR Nord în anul 2017 din sursele FNDR, a menționat că au fost 13 proiecte total, și anume 6 proiecte din domeniul Aprovizionare cu Apă și Canalizare, 3 proiecte – Eficiența Energetică a clădirilor publice și 4 proiecte din domeniul Infrastructurii de Afaceri, costul total de proiecte aprobat spre finanțare în anul 2017 estimativ este de 292 milioane lei. Totodată, la fiecare proiect s-a menționat suma care a fost alocată din fondul FNDR, statutul proiectului, etapa la care se află și rezultatele acestuia (*lista proiectelor se anexează*).

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru prezentare și a întrebat membrii CRD Nord dacă au unele întrebări. Întrebări nu au parvenit.

Dna **Maria PRISACARI**, șef Secție Cooperare și Atragerea Investițiilor a prezentat Proiectele finanțate din fondurile externe, a menționat ca ADR Nord a alocat în regiune peste 34 mln lei de la partenerii din afara țării, dintre care peste 18 mln din UE prin intermediul GIZ, iar 16 mln din alte surse inclusiv de la Guvernul Cehiei, Poloniei , României și Estoniei (*lista proiectelor se anexează*).

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit prezentatorului, după care a întrebat dacă sunt întrebări.

Dna **Iraida BÎNZARARI**, președintele raionului Fălești a replicat că aceste proiecte prezentate nu au o rezonanță în raioane, sunt niște cifre incognito, care-s indicatorii, la care dna **Maria PRISACARI** a răspuns că, acestea proiecte sunt SOFT, în cadrul cărora au fost oferite granturi, organizate training-uri, sesiuni de informare, nu au fost proiecte de infrastructură. Totodată, Dna **Maria PRISACARI** a precizat că, orice activitate organizată de ADR Nord în parteneriat cu investitorii străini, despre care sunt informate și Consiliile Raionale.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit tuturor pentru implicare.

S-a propus să fie pusă la vot decizia nr. 1 *Cu privire la audierea Raportului de implementare al SDR Nord 2016-2020 și activității ADR Nord în anul 2017.*

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 1

ABȚINUT – 0

S-a decis:

1. Se ia act de Raportul de implementare al SDR Nord 2016-2020 și activității ADR Nord în anul 2017, anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii.
2. Se atribuie ADR Nord responsabilitatea de a remite Raportul în adresa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Dl **Ion LEUCĂ**, a invitat pe Dl. **Constantin BÂNDIU** să prezinte al doilea subiect, conform agendei.

Cu privire la activitățile realizate de către ADR Nord în vederea implementării proiectelor investiționale finanțate din sursele UE

DI **Constantin BÂNDIU**, șef Secție Management Proiecte, a felicitat beneficiarii care au semnat acordul de finanțare dintre Republica Moldova și UE. Totodată, a menționat că Proiectul UE "Construcția infrastructurii de Aprovizionare cu Apă și Canalizare, precum și de Eficiență Energetică în clădirile publice,, bugetul căruia constituie circa 43 mln euro, cu un număr de 18 proiecte pe țară, totodată, Proiectul va fi cofinanțat de:

- Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) cu sumă de 14 mln euro;
- Uniunea Europeană – 3,8 mln Euro;
- Guvernul Suediei - 3,7 mln Euro;
- Guvernul Elveției - 3,1 mln Euro;
- Guvernul României - 0,2 mln Euro.

DI **Constantin BÂNDIU** a menționat că, în RD Nord se vor implementa 6 proiecte , în valoare de circa 11,7 mln Euro, dintre care 2 proiecte în domeniul Eficiența energetică în clădiri publice – la valoare de 2,5 mln Euro și 4 proiecte - Asigurarea cu apă și canalizare, cu o sumă de 9,12 mln Euro (*lista proiectelor se anexează*).

La fel au fost prezentate activitățile realizate pe parcursului anului 2017:

- ✓ Acordul de finanțare privind achiziționarea serviciilor de proiectare semnat;
- ✓ 4 caiete de sarcini pentru companiile de proiectare pentru 4 proiecte AAC elaborate (or. Fălești, or. Edineț, or. Drochia și r-ul Râșcani);
- ✓ 2 caiete de sarcini pentru companiile de proiectare pentru 2 proiecte EE a clădirilor publice elaborate (mun. Bălți și s. Flămânzeni, r-ul Sângerei);
- ✓ 5 Grupuri de lucru pentru achiziții publice privind contractarea serviciilor de proiectare create;
- ✓ Anunțuri privind licitația publică pentru achiziția serviciilor de proiectare a 5 proiecte tehnice în domeniile AAC și EE lansate.

DI **Constantin BÂNDIU**, șef SMP a menționat că, la moment se află la procesul de contractare a Institutului de Proiectare pentru proiectele date, când va fi documentația tehnică, care va dura o perioada de circa jumătate de an, se va purcede la a doua etapă organizarea achizițiilor publice privind contractarea operatorilor economici , care va efectua lucrările pentru acestea proiecte, care va dura pentru anii 2019-2020. La finele anului 2020 toate proiectele trebuie să fie deja finalizate, care sunt foarte voluminoase, ADR Nord va organiza licitațiile în parteneriat cu GIZ-ul, deja pe data de 05 martie va fi licitație privind deschiderea ofertelor pentru 5 proiecte, în zilele următoare urmează să se întrunească Grupul de Lucru pentru a aproba Caietul de Sarcini pentru proiectul de la Râșcani.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru prezentare și a întrebat dacă sunt întrebări la subiectul dat.

Dl **Boris IVASII**, delegate din partea SRL "Hidroinpex", or. Soroca a menționat că, Consiliul Raional Soroca are propuneri de proiecte privind Aprovizionarea cu Apă și Canalizare la majoritate satelor din raion, care au fost luate și credite pentru a pregăti documentele necesare, și nu sunt eficiente, rentabile, din cauza lipsei populației în zonele rurale. A menționat că, investițiile trebuie să fie eficace, dacă nu, trebuie să fie oprite.

Dl **Constantin BÂNDIU**, a răspuns la întrebare, a menționat că proiectele finanțate din sursele UE au o abordare diferită decât cele finanțate din FNDR. De la început, cu specialiștii din raioane s-au coordonat și elaborat Programul Regional Sectorial în domeniul Aprovizionării cu Apă și Canalizare, după, s-au solicitat să fie prezentate Note Conceptuale a proiectelor de AAC din fiecare raion, care au fost expertizate și evaluate de către experții contractați de către GIZ, apoi o Comisie interministerială, care a fost organizată în cadrul deja fostului Minister de Dezvoltare Regională și Construcțiilor, au selectat din toate proiectele regionale și au punctat, cele care au luat punctajul maxim, au și fost înaintate spre finanțare. Toate acestea s-a lucrat cu experții, specialiștii ADR Nord, la elaborarea temei de proiectare, ceea ce e important în toate proiectele. Multe proiecte au o pregătire slabă, și anume documentația tehnică. De aceea, Instituțiile specializate vor pregăti documentația tehnică, la fel există asistență din partea experții din UE, care vor supraveghea ca documentația să fie elaborate la nivel, după toate cerințele. După, operatorii economici vor fi contractați să execute lucrările. O astfel de abordare va fi asupra proiectelor date.

Dl **Boris IVASII**, reprezentat SA "Hidroimpex", delegat la ședința CRD Nord, a parvenit cu o remarcă spunând că, în Republica Moldova, problemele se caracterizează prin 4 categorii, care creează probleme:

- Prima categorie – interes personal;
- A doua categorie – interes de grup;
- A treia – interes de partid;
- A patra - interes social.

Totodată, Dl. **Boris IVASII** a rămas indignat că, la ședința CRD Nord nu a participat nici un reprezentant din partea MADRM. Din cauza că, a vrut să discute referitor de repartizarea surselor financiare în RDN, căci fiind una din cele mai mari zone atât teritorial, cât și după populație i s-ar cuveni de alocat o parte mai mare din Fondul Național de Dezvoltare Regională, la fel a menționat că Agenția este dată la o parte atunci când se i-au decizii referitor la distribuirea mijloacelor financiare.

Dl **Constantin BÂNDIU** a parvenit la acest reproș, spunând că, MADRM este responsabil de partea politică, pe când ADR Nord răspunde de partea tehnică, de implementarea proiectelor, iar ceea ce ține de aprobarea surselor financiare pentru proiecte se aprobă de către Consiliul

Național de Coordonare Dezvoltării Regionale, unde este membru Dl Ion LEUCĂ, Președintele CRD Nord și Viorel BABII, reprezentant al mediului de afaceri din partea RD Nord.

Dl **Ion LEUCĂ** a menționat că, este solidar cu Dl Boris IVASII, și acestea subiecte au fost discutate și la ședința CNCDR și anume alocarea surselor financiare după anumite criterii, pe cele trei zone din Republică: Nord, Centru și Sud. Totodată, a menționat că resursele în regiune sunt pe cale de epuizare și acum Raionul Glodeni este nevoit să caute și alte surse și resurse pentru a aproviziona raionul cu apă. Încheie, o soluție ar fi contractarea unor companii de AAC din Romania, cum ar fi *S.A. Apa Vital Iași*,

Dl **Serghei CETULEAN**, membru CRD Nord, a menționat că, nu doar proiectele din domeniul Eficienței Energetice sunt eficiente, ci și cele din domeniul Aprovizionare cu Apă și Canalizare. Toți locuitori regiunii trebuie să aibă acces la apă potabilă, indiferent de vârstă și capacitate de plată, altfel, el va veni în toată ziua la primăria localității. Totodată a menționat, că de aceea s-au și format CRD-ul pentru ca deciziile să fie transparente și corecte, unde se ridică toate întrebările, care se pun la vot și este adoptată.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru întrebări și a dat citirii Deciziei nr. 2 *Cu privire la activitățile realizate de către ADR Nord în vederea implementării proiectelor investiționale finanțate din sursele UE*

S-a propus să fie pusă la vot.

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 1

S-a decis:

1. Se ia act de informația privind activitățile realizate de către ADR Nord în vederea implementării proiectelor investiționale finanțate din sursele UE.

Conform agendei cuvântul i s-a oferit dnei **Tatiana CANTEMIR**, specialist în Secția planificare strategică și programare pentru a prezenta subiectul:

Cu privire la aprobarea copreședinților Comisiilor regionale sectoriale (CRS) în domeniile Aprovizionare cu Apă și Canalizare (AAC) și Managementul Deșeurilor Solide (MDS) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord și raportarea activității Comisiilor regionale sectoriale în anul 2017

Dna **Tatiana CANTEMIR** a specificat, că până la momentul de față au fost 3 ședințe a Comisiilor Regionale Sectoriale, și anume doua în domeniul Aprovizionare cu Apă și Canalizare, una din ele fiind pe 24 noiembrie 2017, iar a doua pe 06 februarie curent. În cadrul ședinței a fost

aprobat Copreședintele CRS AAC – Dl Serghei CETULEAN primar com. Parcani raionul Soroca.

În domeniu Aprovizionare cu Apă și Canalizare s-au discutat subiectele:

- Politica națională în domeniul Alimentare cu Apă și Canalizare (AAC);
- Situația curentă în domeniul AAC în RDN. Proiecte finalizate. Proiecte în derulare (finanțate din Fondul Ecologic Național);
- Situația curentă în domeniul AAC în RDN. Proiecte finalizate. Proiecte în derulare. (finanțate din FNDR);
- Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020. Prevederile Strategiei pentru Sectorul AAC;
- Proiectele din Documentul Unic de Program (DUP) și Planul Operațional Regional Nord (POR Nord) din sectorul AAC;
- Viziunea GIZ privind implementarea Proiectelor de Servicii Publice Locale în domeniul AAC. Principiul celor 5 piloni;
- Prezentarea raportului privind situația curentă în sectorul AAC în regiunea Nord, bazat pe rezultatele chestionarelor completate de APL II și operatorii AAC din regiune.
 - Cadrul legal și instituțional.
 - Serviciile AAC și performanța acestora în regiune.
 - Opțiunile prioritare de intervenție în domeniul AAC.
- Regionalizarea serviciilor AAC. Cadrul legal și instituțional. Oportunități de dezvoltare a unui serviciu durabil.
- Autorizația de folosință specială a apei.

Totodată, au fost colectate Chestionare din partea APL –urilor de nivelul II și operatorilor economici, acestea au fost expediate experților, care vor pregăti un Raport și va fi prezentat la ședința CRD Nord.

Ce ține de ședințele CRS în domeniul Managementul Deșeurilor Solide, au fost organizată o întrevedere cu membrii Comisiei la data de 03 noiembrie 2017, unde s-a discutat:

- Politica națională în sectorul managementului deșeurilor solide;
- Proiectele din DUP și POR Nord din sectorul MDS;
- Informația privind situația din ZMD7 și ZMD8.

Totodată, la ședința dată a fost ales Copreședintele CRS MDS – Victor CIMPOIEȘ, reprezentat al societății civile „Cutezatorul” or. Fălești.

La fel, la propunerea experților GIZ, a fost organizată o ședința de consultare a APL din raioanele Fălești, Glodeni și Rîșcani privind modalitățile de sprijin în rezolvarea problemelor de MDS la data de 19 februarie 2018, la CR Fălești, unde subiectele abordate au fost:

- Politica MADRM în domeniul MDS și obligațiunile APL în implementarea acestei politici;

- Starea actuală în domeniul gestionării deșeurilor în raioanele Fălești, Glodeni, Rîșcani;
- Necesități de asistență ale APL din partea CRS MDS în domeniul gestionării deșeurilor.

Ședința dată s-a finisat cu o vizită la Stația de colectare a deșeurilor din or. Fălești.

În cele din urmă, prezentatoarea a menționat din cauza unor schimbări petrecute la CR Dondușeni și Primăria mun. Bălți au fost excluși din funcție președintele raionului și primarul interimar, care erau și membrii CRS MDS, atunci membrii CRD Nord au fost rugați să decida dacă se propune cineva să devină membrul al Comisiei sau rămână doar 7 la număr, care este permis conform Regulamentului CRS. Membrii au convenit să rămână numărul permis, dar totodată subiectul să fie discutat la următoarea ședință pe domeniul.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru prezentare și a întrebat dacă sunt întrebări, din partea membrilor CRD Nord nu au parvenit întrebări.

Dl Președinte a pus la vot Decizia nr. 3 *Cu privire la aprobarea copreședinților Comisiilor regionale sectoriale (CRS) în domeniile Aprovizionare cu Apă și Canalizare (AAC) și Managementul Deșeurilor Solide (MDS) din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord și activitatea Comisiilor regionale sectoriale în anul 2017*

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 1

S-a decis:

1. Se aprobă în calitate de Copreședinți aleși din partea Comisiei Regionale Sectoriale, în domeniile:
 - Aprovizionare cu Apă și Canalizare (AAC) - dl *Sergiu Cetulean*, primar s. Parcani, r-nul Soroca;
 - Managementul Deșeurilor Solide (MDS) - dl *Victor Cimpoieș*, Director AO Cutezătorul, or. Fălești.
2. Se ia act de informația privind activitățile CRS în domeniul AAC/MDS desfășurate în anul 2017.

În continuare, conform agendei, dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul dnei **Inga COJOCARU**, Șef secție Planificare Strategică și Programare, ADR Nord care a abordat subiectul:

Cu privire la aprobarea completărilor la Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020

Dna **Inga COJOCARU** a amintit membrilor CRD Nord că, la prima ședință din 2016 a fost aprobat Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020, fără un sistem de monitorizare, acest lucru a fost propus fiindcă ADR Nord a avut asistență din partea partenerilor de dezvoltare în cadrul unor proiecte cu finanțare din UE, după 5 ani lungi de lucru și o muncă asiduă a mai multor instituții Agențiile au lucrat asupra unei liste de indicatori de monitorizare. Pe parcursul anului

2017 a fost elaborat o listă de indicatori pentru fiecare obiectiv și măsură, pentru care a fost creată câte o fișă.

Obiectivele SDR Nord sunt:

1. Accesul asigurat la servicii și utilități publice calitative.
2. Creștere economică sustenabilă în RDN.
3. Guvernanță îmbunătățită în domeniul dezvoltării regionale.

Indicatorii de monitorizare pentru obiectivul general:

1. PIB regional pe cap de locuitor, mii lei
2. Rata sărăciei, %
3. Indicele de disparitate pentru PIB, %

Indicatorii pentru fiecare obiectiv vor arată care este evoluția în fiecare an, vor fi preluați de la Biroul Național de Statistică, se va putea de aprobat țintele de evoluție, pentru a vedea care este tendința de dezvoltare pentru RD Nord. *(prezentarea se anexează)*.

Totodată, dna **Inga COJOCARU** a menționat că, fiecare raion a primit câte un Chestionar care urmau să completeze informația cu indicatori și toate datele sunt de la Consiliile Raionale, unde lipsesc datele, reiese că informația solicitată nu a fost prezentată, și anume 8 raioane au răspuns, din care 2 raioane au răspuns că nu au avut investiții, iar 4 raioane nu au reacționat la apel. Cu toate că la aprobarea SDR Nord 2016-2020, un punct din Decizie indica că, fiecare raion trebuie să prezinte datele.

Dl **Ion LEUCĂ** a întrebat dacă sunt întrebări. Din partea membrilor CRD Nord nu au parvenit întrebări.

Dl **Ion LEUCĂ** a dat citire deciziei nr.4 *Cu privire la aprobarea completărilor la Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 S-a votat:*

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 1

S-a decis:

1. Se aprobă completările la Strategia de Dezvoltare Regională (SDR) Nord 2016-2020, **Anexa 1: Fișele indicatorilor de monitorizare a SDR Nord 2016-2020**, parte componentă a prezentei decizii.
2. ADR Nord va monitoriza evoluția indicatorilor SDR Nord 2016-2020 anual și va raporta CRD Nord despre progresul înregistrat.

În continuare, Dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul în continuare dnei **Inga COJOCARU**, Șef Secție planificare strategică și programare ADR Nord care a pus în discuție subiectul:

Cu privire la actualizarea Planului Operațional Regional Nord 2017-2020

Astfel, dna **Inga COJOCARU**, a menționat că indicatorii din Strategie de Dezvoltare Nord trebuie să se revadă și în POR Nord, care este și instrumentul de implementare a SDR Nord. Totodată au fost actualizat POR-ul conform indicatorilor stabiliți, și au fost făcute schimbări în lista de proiecte. (*prezentarea se anexează*).

La fel, dna **Inga COJOCARU** a specificat că, a fost publicată SDR Nord în formă prescurtată, unde sunt indicate și proiectele care sunt în surse de căutare.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit prezentatorului și a întrebat dacă sunt neclarități. Membrii CRD Nord nu parvenit cu întrebări.

Dl **Ion LEUCĂ** a dat citirii Deciziei nr. 5 *Cu privire la actualizarea Planului Operațional Regional Nord 2017-2020*

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 1

S-a decis:

1. Se aprobă actualizarea Planului Operațional Regional Nord 2017-2020, anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii.
2. APL I și II, mediul de afaceri și societatea civilă, alte instituții din Regiunea de Dezvoltare Nord vor informa anual ADR Nord despre contribuția adusă la realizarea Planului Operațional Regional Nord 2017-2020.
3. ADR Nord va monitoriza și evalua implementarea Planului Operațional Regional Nord 2017-2020 și va raporta CRD Nord bianual despre gradul de implementare a Planului.
4. ADR Nord va expedia spre informare Planul Operațional Regional Nord 2017-2020 actualizat în adresa Consiliilor raionale din RDN Nord.

Conform agendei, dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul dnei **Diana JOSAN**, Specialist în planificare strategică și programare care a prezentat subiectul:

Cu privire la aprobarea Planului de implementare al Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 pentru anul 2018

Dna **Diana JOSAN**, a prezentat prescurtat Planul de implementare al SDR Nord 2016-2020 pentru anul 2018, și anume a menționat că Planul anual de implementare (PAI) al SDR Nord 2016-2020 este elaborat pentru perioada 01.01.2018 – 31.12.2018 și include activitățile ADR Nord privind implementarea politicii de dezvoltare regională în RDN, și anume:

- ❖ Obiectivele principale pentru anul 2018;
- ❖ Rezultate scontate în urma implementării activităților planificate;
- ❖ Obiectivele și acțiunile la fiecare rezultat;

- ❖ Planul de finanțare în anual 2018 a proiectelor de dezvoltare regională incluse în DUP pentru anii 2017-2020 aprobat prin decizia CNCDR nr. 3/18 din 16 februarie 2018 ;
- ❖ Activitatea operațională a ADR NORD *(prezentare se anexează)*.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru prezentare și a întrebat audiența dacă sunt întrebări. Dna **Zinaida TCACI**, Vicepreședinte raionul Rîșcani, a menționat că, pentru anul 2018 nu au fost aprobată toată suma necesară pentru implementarea proiectului și perioada de efectuare a lucrărilor este scurtă. Dl **Ion LEUCĂ** a precizat că, banii planificați vor fi alocați după decizia Parlamentului, în caz dacă nu se vor găsi alte surse de finanțare, totodată e posibil că, proiectele care necesită investiții mari se vor mai discuta.

Dl **Ion LEUCĂ** a dat citirii Deciziei nr. 6 *Cu privire la aprobarea Planului de implementare al Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 pentru anul 2018*

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 1

S-a decis:

1. Se aprobă Planul de implementare al Strategiei de Dezvoltare Regională 2016-2020 pentru anul 2018, conform anexei nr.1, parte componentă a prezentei decizii.
2. Se atribuie Agenției responsabilitatea de a remite Planul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 pentru anul 2018 în adresa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.
3. CRD Nord, ADR Nord, APL I și II, mediul de afaceri și societatea civilă din Regiunea de Dezvoltare Nord vor contribui la implementarea Planului Strategiei de Dezvoltare Regională Nord 2016-2020 în anul 2018.
4. ADR Nord va monitoriza și evalua implementarea SDR Nord în anul 2018 și va raporta CRD Nord bianual despre gradul de implementare a Planului.

Dl **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul invitatului dl **Gheorghe NEAGU**, Conf. univ., dr., prorector USARB

Cu privire la prezentarea Raportului studiului "Cercetarea, inovarea și transferul tehnologic în Regiunea de Dezvoltare Nord"

Dl **Gheorghe NEAGU** a menționat, că Studiul dat se încadrează în vederea Strategiei de Dezvoltare Regională Nord, și anume:

- ✓ Metodologia studiului;
- ✓ Obiectivele principale ale studiului;
- ✓ Cercetare-dezvoltare-inovare în Republica Moldova;
- ✓ Cercetare-dezvoltare-inovare în Regiunea de Dezvoltare Nord;
- ✓ Concluzii (studiul se anexează).

Dl **Gheorghe NEAGU** a precizat că Studiul este unul inedit și efectuarea acestuia a fost destul de greu, căci datele au fost colectate atât de la întreprinderi mari, cât și cele micro, la fel datele au fost incluse și din școli.

Dl **Ion LEUCĂ** a mulțumit pentru un Studiu atât de amplu.

Dl **Ion LEUCĂ** a dat citirii Deciziei nr. 7 *Cu privire la prezentarea Raportului studiului "Cercetarea, inovarea și transferul tehnologic în Regiunea de Dezvoltare Nord"*

S-a votat:

PRO – 24

CONTRA – 0

ABȚINUT – 1

S-a decis:

1. Se ia act de Raportul privind studiul "Cercetarea, inovarea și transferul tehnologic în Regiunea de Dezvoltare Nord", anexa nr.1, parte componentă a prezentei decizii.

Dl. **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul invitatului Dl **Lilian DANILOV**, Coordonator proiect pentru Republica Moldova, care a prezentat informația

Cu privire informarea despre Inițiativa UE "Primarii pentru Creșterea Economică" lansată în 2017 în cadrul Parteneriatului Estic

Dl **Lilian DANILOV**, a mulțumit pentru invitație și a vorbit pe scurt despre proiect. Și anume a precizat că, Secretariatul Inițiativei Primarii pentru Creștere Economică a organizat pentru membrii acesteia, în perioada 13-14 februarie 2018, cea de-a doua sesiune de instruire din cadrul Programului de Dezvoltare a Capacităților privind elaborarea Planurilor de Dezvoltare Economică Locală.

Circa 21 de consultanți locali (reprezentanți ai autorităților publice locale și ai agențiilor de dezvoltare regională) au prezentat progresele realizate în inițierea procesului de planificare

strategică în localitățile pe care le reprezintă, în mod special, realizările și provocările întâlnite la constituirea parteneriatelor economice locale și elaborarea analizei economice locale.

Majoritatea membrilor semnatori au reușit constituirea parteneriatelor locale și demararea unei colaborări între actorii economici locali cu reprezentanții sectorului privat, cei din urmă constituind cel puțin 50% din membri. Participanții au prezentat, de asemenea, rezultatele analizei economiei locale ale comunității pe care o reprezintă, principalele provocări fiind lipsa forței de muncă calificată și migrația externă.

Ca și pas următor, participanții la instruire au explorat specificul elaborării analizei SWOT și dezvoltarea viziunii și a obiectivelor pentru planurile care sunt în proces de elaborare.

În cadrul evenimentului, managerul de proiect din cadrul Delegației Uniunii Europene, a înmănat certificatul de membru unui nou semnatar al inițiativei – comuna Criva.

Totodată Dl **Lilian DANILOV** a invitat primarii să aplice la proiect, deoarece sunt rezultate vizibile, drept exemplu în RD Nord este primăria or. Edineț.

Dl **Ion LEUCĂ**, a mulțumit pentru prezentare și a informat membrii CRD Nord, că a fost invitat Dl. **Ion BODRUG**, cel care a fost Director al ADR Nord pe parcursul anilor 2009-2017, pentru a mulțumi de activitatea fructuoasă.

În mesajul său de mulțumire adresat fostului director al ADR Nord, președintele CRD Nord, **Ion LEUCĂ**, a menționat că ADR Nord a reușit să obțină succese importante în domeniul dezvoltării regionale. Potrivit președintelui CRD Nord, acest lucru a fost posibil datorită managementului eficient în cei opt ani de activitate a instituției.

La rândul său, noul director al ADR Nord, **Vitalii POVONSHII**, a menționat că la ADR Nord a descoperit o echipă de specialiști bine formați, mulțumindu-i fostului manager al instituției pentru contribuția sa la dezvoltarea regiunii și pentru echipa pe care a reușit s-o consolideze în acești ani.

Ion BODRUG, fost director ADR Nord: „Mă mândresc cu faptul că am avut onoarea să lucrez în ADR Nord de la sfârșitul anului 2009, când a fost fondată instituția. Mulțumesc pentru colaborare și conlucrare echipei din minister, specialiștilor ADR Nord, partenerilor de dezvoltare, autorităților publice locale din Regiunea de Dezvoltare Nord. Dezvoltarea regională în Republica Moldova s-a afirmat ca domeniu care poate aduce schimbări esențiale cetățenilor. Multe au fost făcute și multe urmează să fie realizate. Sunt convins că, datorită proiectelor de dezvoltare regională, nivelul de trai al populației va continua să crească. Vă doresc mult succes!”.

Concluzii, întrebări, răspunsuri

Spre finele şedinţei Dl. **Ion LEUCĂ** a oferit cuvântul dl **Ştefan BIRĂU**, Director strategie, marketing şi dezvoltarea afacerilor LAFARGE CIMENT S.A.

Reprezentantul Lafarge Ciment Moldova S.A. dl Ştefan Birău, a venit cu o scurta prezentare şi revizuire a proiectelor de drumuri executate în Republica Moldova cu aplicarea de Beton Vibrocilindrat. A prezentat practici de succes, referindu-se la satele Dingeni şi Mereseuca, în anul curent este în execuţie drumul Farapontienca - Avdarma de 7 km, unde compania Lafarge Ciment Moldova S.A. asigura suportul tehnic de execuţie.

La finalul şedinţei CRD Nord dl **Ion LEUCĂ** şi dl **Vitalii POVONSHII** au mulţumit tuturor membrilor pentru participare şi lucru productiv.

Preşedintele CRD Nord

Ion LEUCĂ

Secretarul CRD Nord

Vitalii POVONSHII